

SVENLJUNGA
KOMMUN

regel

regel för folkhälsorådet

Beslutat av	Kommunfullmäktige
Beslutandedatum	2026-05-25, § 71
Ansvarig	Folkhälsostrateg
Revideras	Vid behov
Följas upp	Årligen

Innehållsförteckning

Inledning	3
Syfte	4
Organisatorisk tillhörighet	4
Sammansättning	4
Ersättare.....	4
Folkhälsorådets uppgifter	5
Arbetsgrupper	5
Ekonomi och resurser	6
Budget och verksamhetsplan.....	6
Folkhälsomedel	6
Övriga resurser.....	6
Ansvar och uppföljning	7
Fullmäktige.....	7
Folkhälsorådet.....	7
Tjänstepersoner	7
Förtroendevalda.....	7
Möten.....	8
Mötesfrekvens	8
Kallelse	8
Protokoll.....	8
Reservation	8
Justering av protokoll.....	8
Arvode och reseersättning.....	8

Inledning

Svenljunga kommun står, liksom många andra kommuner, inför komplexa folkhälsoutmaningar kopplade till demografi, levnadsvanor, psykisk hälsa, utbildning, arbete och social sammanhållning. Folkhälsoarbetet är ett ansvar för hela kommunen och målet är att folkhälsofrågorna ska genomsyra samtliga förvaltningar och övriga verksamheter i samhället.

Ett långsiktigt och samordnat folkhälsoarbete är avgörande för att stärka invånarnas hälsa, minska ojämlikhet i hälsa och använda kommunens resurser på ett effektivt sätt. Hälsöfrämjande och förebyggande arbete ses som en investering för framtiden.

Folkhälsorådets syfte som forum är att stärka och samordna kommunens långsiktiga hälsofrämjande och förebyggande arbete för god och jämlik hälsa, genom att öka kunskap, medvetenhet och strategisk användning av kommunens resurser. Effektiv resursfördelning bygger på uthållighet. Insatser ska ges tid att verka, samtidigt som kontinuerlig uppföljning säkerställer lärande och justering över tid. Ett effektivt folkhälsoråd med tydlig politisk förankring ger optimal resursfördelning.

Syfte

Folkhälsorådets syfte är att stärka och samordna kommunens långsiktiga hälsofrämjande och förebyggande arbete för god och jämlik hälsa, genom att öka kunskap, medvetenhet och strategisk användning av kommunens resurser.

Mål

Folkhälsorådets arbete ska bidra till:

- Förbättrade och mer jämlika hälsoutfall i kommunen.
- Ökad kunskap om folkhälsa och dess bestämningsfaktorer inom hela organisationen.
- Ett mer systematiskt, kunskapsbaserat och långsiktigt folkhälsoarbete.
- Tidiga och förebyggande insatser som minskar framtida vård- och omsorgsbehov.

Organisation

Organisatorisk tillhörighet

Folkhälsorådet är organisatoriskt knutet till kommunstyrelsen.

Sammansättning

- Förtroendevalda representanter utsedda av kommunstyrelsen
- Ordförande och vice ordförande utses av kommunstyrelsen.
- Tjänstepersoner från Barn- och utbildnings-, Social-, Samhällsbyggnad, Kommunstyrelseförvaltningen).
- Representanter från Västra Götalandsregionen och andra samverkansparter såsom Närhälsan, Folktandvården och polis.

Ersättare

Då ordförande är förhindrad att fullgöra uppdraget inträder vice ordförande. Om varken ordförande eller vice ordförande kan delta fullgör någon annan ledamot ordförandens arbetsuppgifter. Ledamöter och tjänstepersoner som inte kan närvara vid sammanträden skickar ersättare.

Uppgifter

Folkhälsoarbetet utgår från en arbetsordning och verksamhetsplan som regleras och beslutas i ett samverkansavtal med Västra Götalandsregionen delregionala nämnd södra (DRNS, 2026). Verksamhetsplan folkhälsa utgår från befolkningens hälsa genom analys av statistik och kunskapsunderlag.

Folkhälsorådets uppgifter

- Stärka och samordna kommunens långsiktiga hälsofrämjande och förebyggande arbete för god och jämlik hälsa, genom att bidra till ökad kunskap, medvetenhet och strategisk användning av kommunens resurser.
- Att som strategiskt organ samordna, utveckla och stärka kommunens samlade folkhälsoarbete i samverkan med interna och externa aktörer.
- Rådet säkerställer att folkhälsoperspektivet integreras i kommunens styr- och beslutsprocesser och främjar samverkan mellan kommunens verksamheter, regionen, civilsamhället och andra relevanta aktörer.

Arbetsgrupper

Utifrån prioriterade områden i verksamhetsplan folkhälsa skapas arbetsgrupper både strategiskt och operativt. Folkhälsorådet kan ge arbetsgrupper tydliga uppdrag utifrån verksamhetsplan folkhälsa samt stötta och tydliggöra uppdragen via förankringsarbete inåt i organisationen och ut mot befolkningen. Respektive förvaltningschef utser representant till arbetsgruppen utifrån folkhälsorådets uppdrag. Arbetsgrupper rapporterar fortlöpande om insatser och resultat till folkhälsorådet.

Ekonomi och resurser

Budget och verksamhetsplan

Budget och verksamhetsplan för folkhälsa beslutas av kommunstyrelsen. Budget och verksamhetsplan godkänns också av Västra Götalandsregionen utifrån samverkansavtal kring folkhälsa.

Folkhälsomedel

Folkhälsoråd och folkhälsostrateg beslutar i dialog om hur folkhälsomedel tilldelas utifrån verksamhetsplan folkhälsa. Folkhälsomedel kan sökas av både kommunala verksamheter och civilsamhället.

Övriga resurser

Resursfördelning bör utgå från regelbundna nulägesanalyser: folkhälsodata, socioekonomiska skillnader, skolresultat, trygghetsmätningar och lokal kunskap. Genom att samla flera förvaltningar kring gemensamma mål kan resurser samutnyttjas och dubbelarbete undvikas. Folkhälsorådet fungerar här som en samlande och riktande kraft. Effektiv resursfördelning bygger på uthållighet. Insatser ska ges tid att verka, samtidigt som kontinuerlig uppföljning säkerställer lärande och justering över tid.

Fördelning av kommunala folkhälsomedel rekommenderas ske enligt följande principer:

- Behovsprincipen: resurser riktas dit behoven är störst.
- Förebyggande principen: insatser som förebygger ohälsa prioriteras.
- Jämlikhetsprincipen: insatser som minskar skillnader i hälsa prioriteras.
- Kunskapsprincipen: insatser ska vila på evidens eller beprövad erfarenhet.
- Samverkansprincipen: initiativ som involverar flera aktörer och verksamheter premieras.

Ansvar och uppföljning

Fullmäktige

Fullmäktige har det övergripande befolkningsansvaret för folkhälsan, men folkhälsorådet har ett samordnande ansvar. Förvaltningschefer har utföransvaret för folkhälsoarbetet tillsammans med utsedda tjänstepersoner.

Folkhälsorådet

Folkhälsorådet tillsammans med folkhälsostrateg gör årligen en uppföljning av insatser och resultat av dessa, vilka redovisas till kommunstyrelsen. När behov finns kan kommunstyrelsen begära föredragning om folkhälsoarbetet. Uppföljning rapporteras i avsedda system av folkhälsostrateg till DRNS enligt avtal.

Tjänstepersoner

Tjänstepersoner som deltar i folkhälsorådet ansvarar för att informera om folkhälsorådets arbete i sin verksamhet och för att integrera folkhälsoperspektivet i berörd verksamhet. De ansvarar även att till folkhälsorådet återkoppla respektive verksamhets arbete som är relevant ur ett folkhälsoperspektiv.

Förtroendevalda

Förtroendevalda som deltar på folkhälsorådets sammanträden ansvarar för att informera om folkhälsorådets arbete till respektive nämnd eller styrelse. De ansvarar även att till folkhälsorådet återkoppla respektive nämnds eller styrelsens arbete som är relevant ur ett folkhälsoperspektiv. Förtroendevalda i folkhälsorådet ansvarar för att bevaka och lyfta fram folkhälsoperspektivet i olika forum och inför beslut där det är relevant.

Möten

Mötesfrekvens

Folkhälsorådet sammanträder fyra gånger per år i anslutning till verksamhetsplan folkhälsa och dess uppföljning. Vid behov kan folkhälsorådet arrangera fokusgrupper, utvecklingsdagar och andra insatser i förankringsarbetet utåt i organisationen och mot befolkningen.

Kallelse

Folkhälsosstrateg ansvarar för att kallelse till möte sänds ut senast 21 dagar innan möte. Kallelsen bör åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar, som tillhör ett ärende på föredragningslistan, skall bifogas kallelsen.

Folkhälsorådet kan bjuda in berörda tjänstepersoner/politiker eller andra intressanta personer för att bidra till kunskapshöjning inom intressanta områden inom folkhälsområdet.

Protokoll

Folkhälsorådets initiativ och beslut ska redovisas skriftligen i ett protokoll efter varje sammanträde och delges rådets ledamöter, tjänstepersoner samt övriga berörda. Protokoll förs av utsedd sekreterare.

Reservation

Rådet behöver inte ha en enhetlig uppfattning och regleras inte av kommunallagens bestämmelser avseende arbetsformer och beslutsförhet.

Justering av protokoll

Protokollet justeras av ordföranden, sekreterare och vid sammanträdet vald justerare.

Arvode och reseersättning

Arvode och reseersättning utgår från respektive nämnd till folkhälsorådets representanter enligt gällande ersättningsregler för förtroendevalda i Svenljunga kommun.